

mesék közt volt nagyon sok olyan, amit lehetlenség könyvben kinyomtatni, mert a műveltebb közönség nagyon megbotránkoznék rajtuk, ha az ügyesség a kinyomtatott példányokat még idején el nem kobozná. Bizonyos, hogy a »műveltebb közönségnek« van igaza, én azonban hat éves koromban egyáltalán a legcsekélyebb erkölcselenséget sem láttam ezekben a durva népmesékben: az ugynevezett »pikáns« részletek pikantériája egyáltalán nem érdekelt, ellenben a cselekmények meglepő fordulata s a dialogusok ötletessége s a magyar paraszt nyers, csöndes, nem kacagtató, de szívdertítő humora egészen elbájtolt engem. S ha a kocsist megszidták, hogy »miért beszél olyan disznóságokat a gyerekeknek«, — én elbírtam, hogy kedves szüleimnek igazuk van, de mivel nem bírtam belátni, hogy miért van igazuk, belenyugodtam abba, hogy szellemi képességeim bizonyosan rendkívül hiányosak és gyengék.

Akkoriban nagyon nehezen éltünk, nemcsak az anyagi gondok miatt, hanem a közlekedés nehézsége miatt is. A mai Váserhelyi-sugárutnak csak a nyugati szélén volt egy keskeny száraz földnyelv, csak olyan széles, hogy egy kocsit el lehetett rajta s ettől víz választotta el a keleti oldal telkén épülő ideiglenes házakat: az uccáról hidon mentünk be a telekre és víz alatt voltak a kertek is. Augusztusban valóságos Velence volt a Felsőváros: annyi laguna volt benne. S a lagunákban tömördek béka. Micsoda remek hangversenyt rendeztek ezek éjszakánként! Néha éjfélig is elhallgattam, csak azt nem értettem, hogy miért nincs hal ezekben a vizekben? Hogy a kigőzölges e sártengerben rettenetes volt, az valószínű, de én ebből nem éreztem egyebet, mint az illatokat. Igen sok záptojás uszkált a vizen. A vadkacsákat és szárcákat, melyek e vadvizeken megtelepedtek, elriasztotta a kiszáradó telkekre visszatérő lakosság s a kiköltetlen tojások ott maradtak a lehuzódó víz által elsodort fészkekben. Sokszor nagy örömmel vittem haza az apró csatangolásaimban talált vízmadár-tojásokat s e gyűjtő szenvedélyemről csak akkor mondtam le, mikor egy záptojás vadkacsatojást feltörtek előttem s az orromat belenyomták.

Egy álló esztendeig mindig kerestem az árvíz előtti régi házat, mert nem bírták nekem megmagyarázni, hogy egy egész ház a tetejével és minden butorával teljesen eltűnhetett. A kapunk két év múlva megkerült: Szent-Ivánon fogták ki a rácsok a Tiszából s mivel rá volt faragva a házszám: »1055«, könnyű volt a gazdáját megtalálni. De már nem vehettük hasznát, annyira megrepedezett. A régi házból én legelőször is az 1879 március 11-iki vacsorát kerestem: emlékeztem rá, hogy az anyám zavarában a tálat az ablakba tette s óriási volt az örömem és diadalom, amikor a tálat meg is találtuk, tele sárral és csontdarabokkal, de épen! Csak ez maradt meg a házból, meg a »babám«, egy fából faragott, pirosképi és feketehajú bábu, melyet igen szerettem s amely csodálatosképen előkerült 1883-ban a végleges építkezésünk alkalmával, — ruhája már rongy volt, de a festék az arcán még rajta volt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy édesapánk, illetve nagyapánk

idb. Máthé György

életének 71-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Temetése február hó 2-án d. u. 4 órakor a Báro Jósika ucca 22. számú gyászházából a belvárosi temetőbe helyezzük örök nyugalomra.

A gyászoló család.

Külön villamoskocsi a Dugonics térről indul.

Beszélgetés Molnár Ferencel Amerikai utjáról.

Pár napja érkezett vissza Molnár Ferenc Amerikából, ahol a Columbia egyetemen ismertette a magyar drámairodalmat. Newyorkban a város polgármestere a városházán, a City Hallban, a nagynevű külföldiek megillető fogadtatásban részesítette, majd Coolidge, az Egyesült Államok elnöke fogadta magánkijelölésén.

Az Amerikából hazatért Molnár Ferencet Zsigmond uccai lakásán kerestem föl. Becsöngetek. A szobalány nyit ajtót, gyanakodva mér végig és nem akar beengedni. Molnárhoz idegennek nehezen lehet bejutni. Beüzenem a nevemet, öt perc múlva az író falikarokkal világított, művészi ízléssel berendezett pompás és hatalmas könyvtárszobájában ülök. A falak mellett mennyezetig érő könyvvállványok, tele szebbnél-szebb és ritkábbnál-ritkább könyvek ezzeivel. Az íróasztalon fekete gyertyatartókban kilenc kékszinű gyertya, most hozta őket Amerikából. A teremnek beillő pompás szoba közepén kárcsu ágár hever — fából. A szobalány szivarokat és konyakot hoz be és pár perc múlva megjelenik Molnár, frissen, fiatalosan, tele munkakedvvel, vidámsággal. Konyakot tölt, szivarral kínál és már beszél, kérdez, érdeklődik. En természetesen amerikai impresszióira vagyok elsősorban kíváncsi.

— Az első, ami megfogott abban az óriási emberrengetegben — válaszolta Molnár — az az emberföldről, lélegzetelállító munka, amely kora reggeltől estig igájában tartja az amerikai embereket. Így válik érthetővé, hogy a színház, a mozi és a sajtó egyike a legnépszerűbb és legnagyobb hatalmúnak Amerikában, mert a testileg elcsigázott, lelkiileg elfáradt, a napi hajszában kimerült newyorki polgárnak életszükséglete az esti szórakozás, a szellemi fölfrissülés, a színház, a mozi, az ujság. Az amerikai tudja, hogy az ujságíró, a színész, a rendező és a színpadi szerző munkájának köszönheti, hogy nem örlődik föl teljesen az irtózatossá váló munkában és ezért megkülönböztetett tiszteletben részesítik őket. Ha valahol nyilvános helyiségben megjelenik valamilyen ismert színész, író vagy szerkesztő, az emberek fölugrának és fölajánlják helyüket.

— Hogyan ünnepelték meg ötvenedik születésnapját odakint? — kérdezem tőle.

— Én mindenképpen igyekeztem eltűkolni ezt a szégyent, hogy ötven esztendő lettem, de néhány vélem egyidős pesti író társam engem is magával rántott. Budapesten tehát kipattant a titok. Most már csak abban reménykedtem, hogy Amerikában eltűkolhatom majd életkoromat. Két nappal hazautazásom előtt előadást tartottam az Amerikai Magyar Mérnökök Egyesületében. Az előadás utáni banketten pontban éjfélkor egyszerre feláll az egyik jelenlévő amerikai magyar író és legnagyobb rémületemre bejelenti, hogy »vendégünk e pillanatban lett ötven éves«.

— »Ilyen aljas leleplezésre csakis kolléga vállalkozhatik!« — vágta vissza tréfásan. Ebben a pillanatban megszólalt mögöttem egy öblös férfihang és én kétségbeesve vettem észre, hogy egy rádió leadókészülék előtt ülök és egy frakkos ur a következő szavakkal kürtöli világgá feltveörzött titkomat:

— »A jelenleg véletlenül körünkben időző neves magyar drámaíró, Mister Ferenc Molnár ezelőtt egy perccel lett ötven éves. Ez alkalomból közismert néger kórusunk elénekli a Manhattan Mary című daljáték nászindulóját.«

Ezzel fölvonult hat néger és a fülembe dörögtek egy rettenetes hosszú és ünnepélyes karéneket. Az ének után a frakkos ur ujból odalépett a készülékhez: »Molnár Ferenc ur ünnepelése ezenel véget ért. Most pedig félóra jazz-band tánczene következik«. Így ünnepeltem ötvenedik születésnapomat.

— Remek! Valóságos Molnár-kroki! — mondom nevetve.

— Volt nekem közben egy másik jubileumom is. Novemberben volt huszonöt éve, hogy első darabomat, a Doktor urat bemutatták Budapesten. Ezt a jubileumot a hajón ünnepeltem egyedül fekvő kabinomban, miközben a tenger veszettül dühöngött és én azon gondolkodtam, hogy vegyek-e be rosszullet elleni port.

Kopognak. Nyílik az ajtó. Belép Góth Sándor és felesége, Kertész Ella. Nagy öröm, ölekezés, kölcsönös üdvözlések. Ujabb poharak kerülnek az asztalra. Góthné ujjongva mesél: Most olvastuk a newyorki lapokban, hogy Lilinek milyen szép sikerei voltak odakint. Hát Reinhardt? Meg volt elégedve az eredménnyel?

— Meg lehetett elégedve, — válaszolja Molnár — mert ha nem is keresett milliókat, de legalább nem fizetett rá az amerikai utra. Költségei megtérültek és vendégjátékát kétszer is meg kellett hosszabbítani. Különösen a Szentiványi álommal volt nagy sikere.

— Mit kérdeztél tőled Coolidge? — érdeklődik Góth.

— Először is azt kérdezte, hogy milyen mértékben javultak a magyarországi társadalmi és gazdasági állapotok a világháború óta. A második kérdése szó szerint így hangzott: Játsszanak-e sok amerikai filmet Magyarországon, szereti-e őket a közönség és nem szenvednek-e kárt ezáltal a magyar drámaírók. Ez is bizonyítja, hogy milyen népszerű a színház és a film Amerikában.

Még sokáig beszélgettünk Amerikáról, majd komoly tárgyalás kezdődik Molnár új darabjára vonatkozóan, amelynek próbái február elsején indulnak meg a Magyar Színházban. Molnár beszélni kezd a darabjáról, mesél, magyaráz, általános érdeklődés és figyelem kíséri szavait. Még a fa-ág is mintha fölemelt fejjel, fülét hegyezve hallgatódzna.

Hont Ferenc.

"Titán" Párnázott "Titán" sodrony-ágybetét.
Törv. védve. Törv. védve.
Könnyű, tartós, olcsó.
Darabonként 45 P-tól kezdve.
Kizárólagos készítői: 429
WINTER kárpitos, Korona ucca 3. sz.
Telefon 18-56.
VÖRÖS sodronyos, Attila ucca 4. sz.
Telefon 19-30.

Angol uri-divat szabóság.

A t. vevőközönség legkényesebb igényeit is kielégítendő Budapest egyik legjobb nevű szabását szerződtettem állandó alkalmazásra, ki a legtekélyesebben és a legmodernebbül áll helyt szakmája kívánalmainak.

Eredeti és közvetlen angol gyári összeköttetések révén a legfinomabb és a legmodernebb cikkeket hozom az új szezonra forgalomba a legmérsékeltbb áron.

A készáru raktárt is sikerült a legdusabban felszerelni, hogy a legolcsóbbtól a legjobb minőségig óriási választékot nyújthassak.

Az uridivat-osztályban minden elképzelhető férfi öltözködéshöz szükségelt cikkeket a leggyutányosabban szerezhelők be.

Saját érdekében szerezzen meggyőződést a cég szolid-ságáról és megbízhatóságáról!

Földes Izso

397

Rufa-divat áruház

Kárász ucca 7., földszint és emelet.

Női és férfi BALLY-CIPŐK,

valamint

Lichtmann cipőkülönlegességek
estélyi és bál cipők gyermek- és munkáscipők

nagy választékban

Belvárosi Cipőüzlet, a Városháza mellett. 46

ROYAL

NAGYSZALLODA

BUDAPEST,

VII., Erzsébet körút 45-47.

★

11

Szegediek kedvenc találkozó helye.

Magyarország legnagyobb szállodája. Szobák a legolcsóbbtól luxusszobákig.

Szegedieknek különös kedvezmények!